بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

پاسخنامه

دهم انسانی

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱ آبان ماه ۱۴۰۵

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	دانیال آرکیش، آروین حسینی، حمیدرضا رستم‌نژاد، زهرا علیانی‌نژاد، محمد گل‌صفتان
علوم و فنون ادبی	سعید جعفری، محمدعلی دولت‌خواهی، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، سعید کرمی
جامعه‌شناسی	راضیه ابراهیمی‌نژاد، محمدمهدی جغتایی، عباس خدادادی
عربی، زبان قرآن	مجتبی اسلامی، حسین جعفری‌نژاد، علی رضی، هیمن زندی، کامران عبدالهی، امیرعلی فردین، زهرا قصری، رضا قنبری
تاریخ	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، یوسف پوربافرانی، عباس خدادادی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، مهدی یوسف‌زاده
جغرافیای ایران	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، یوسف پوربافرانی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، مهدی یوسف‌زاده
منطق	مهسا احمدی، محمد رضایی‌بقا، سالار صفایی، مرضیه محمدی، خدیجه نورزاده، مهدی یعقوبی
اقتصاد	محمدمهدی جغتایی، حسین چراغی‌صبور، آیدا رحیمی، سارا شریفی، علی صیدی، سپیده فتح‌الهی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر و مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
ریاضی و آمار	آروین حسینی	محمد بحیرایی، عرشیا محمدی، محیا مالکی	سمیه اسکندری	معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی، امیرمحمد علی‌پور
علوم و فنون ادبی	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، ریحانه سیفی، مهدیه ملاصالحی	الناز معتمدی	محسن جمشیدی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، ریحانه سیفی، ابوالفضل پورحسینی، یوسف پوربافرانی	سجاد حقیقی‌پور	سیدمجتبی رضازاده
عربی، زبان قرآن	علی رضی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آوا جعفری، حنانه شعبانی	لیلا ایزدی	
تاریخ	فاطمه عزیزی	امیرمحمد حسنی، طاها سواری، مهدیه ملاصالحی	سجاد حقیقی‌پور	
جغرافیای ایران	زهرا دامیار	ماهان شورچه، طاها سواری	سجاد حقیقی‌پور	
منطق	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، هادی حاجی‌زاده	سوگند بیگلری	محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	آفرین ساجدی	ماهان حسین‌پور، مهدیه ملاصالحی	سجاد حقیقی‌پور	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	**زهرا دامیار**
مسئول دفترچه	**مهدیه ملاصالحی**
مستندسازی	**مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور**
حروف‌چین و صفحه‌آرا	**زهرا تاجیک**
ناظر چاپ	**سوران نعیمی**

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینهٔ «۱» *(آروین حسینی)*

ابتدا اعداد را به یک طرف تساوی و مجهولات را به طرف دیگر تساوی منتقل می‌کنیم:

$$۷x+۳x=۱۰+۴\Rightarrow ۱۰x=۱۴$$

$$\Rightarrow x=\frac{۱۴}{۱۰}=۱/۴$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحهٔ ۱۰)

۲- گزینهٔ «۳» *(دانیال آرکیش)*

فرض می‌کنیم x عدد کوچک‌تر است، پس ۳ عدد فرد متوالی به صورت $x, x+۲, x+۴$ هستند، بنابراین:

$$x+(x+۲)+(x+۴)=۳۹\Rightarrow ۳x+۶=۳۹$$

$$\Rightarrow ۳x=۳۳\Rightarrow x=۱۱$$

$x+۴=۱۱+۴=۱۵$: عدد فرد بزرگ‌تر

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸)

۳- گزینهٔ «۳» *(زهرا علیانی‌نژاد)*

فرض کنید تعداد خودکارها، x باشد، پس تعداد دفترها $۳x$ می‌باشد، پس داریم:

طبق فرض سؤال: $x+۳x=۲۸$

$$\Rightarrow ۴x=۲۸$$

تعداد خودکارها: $x=۷$

پس تعداد دفترها برابر $۳x=۳\times ۷=۲۱$ خواهد شد، بنابراین:

$$۷\times ۲۱=۱۴۷$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۴- گزینهٔ «۴» *(مشابه سؤال ۲۸ کتاب پرتکرار امتحانی)*

تعداد صندلی‌های تولید شده در روز شنبه را برابر با x در نظر می‌گیریم. بنابراین در این کارگاه روز یکشنبه $۳x$ و روز دوشنبه $۹x$ صندلی تولید شده است. در نتیجه:

$$۹x=۹۰۰\Rightarrow x=۱۰۰$$ صندلی

بنابراین مجموع تولید این کارگاه در سه روز قید شده برابر است با:

$$x+۳x+۹x=۱۳x$$

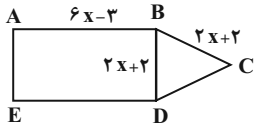
$$\Rightarrow ۱۳(۱۰۰)=۱۳۰۰$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحهٔ ۱۴)

۵- گزینهٔ «۳» *(محمد گل‌صفتان)*

می‌دانیم در مثلث متساوی‌الاضلاع هر سه ضلع برابرند، پس:

$$BD=BC=۲x+۲$$

حال نسبت محیط مستطیل به محیط مثلث به‌صورت زیر است:

$$\frac{۲(۶x-۳+۲x+۲)}{۳(۲x+۲)}=\frac{۲۲}{۱۵}\Rightarrow \frac{۲\times(۸x-۱)}{۳\times ۲(x+۱)}=\frac{۲۲}{۱۵}$$

$$\xrightarrow{\text{طرفین‌وسطین}} ۱۲۰x-۱۵=۶۶x+۶۶\Rightarrow ۵۴x=۸۱\Rightarrow x=\frac{۳}{۲}$$

$$\Rightarrow AB=۶x-۳=۶\times\frac{۳}{۲}-۳=۶$$

$$BD=۲x+۲=۲\times\frac{۳}{۲}+۲=۵$$

$$\Rightarrow S_{ABDE}=۶\times ۵=۳۰$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحهٔ ۱۵)

ثارت بوک
تلاشی درمسیر موفقیت

۶- گزینهٔ «۲» *(آروین حسینی)*

معادل الگوی ریاضی کلمهٔ «ملخ» به‌صورت $۹x+۲۷+۲۸$ است، پس:

$$۹x+۲۷+۲۸=۰\Rightarrow ۹x=-۵۵\Rightarrow x=-\frac{۵۵}{۹}$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحهٔ ۱۶)

۷- گزینهٔ «۳» *(آروین حسینی)*

روش اول: به کمک اتحاد جمله مشترک معادلهٔ درجهٔ دوم را تجزیه و ریشه‌های آن را مشخص می‌کنیم:

$$x^۲-۷x+۶=۰\Rightarrow (x-۱)(x-۶)=۰$$

$$\Rightarrow\begin{cases}x-۱=۰\Rightarrow x=۱\\x-۶=۰\Rightarrow x=۶\end{cases}$$

بنابراین اختلاف ریشه‌ها برابر ۵ است.

روش دوم: در معادلهٔ درجهٔ دوم $ax^۲+bx+c=۰$ هرگاه مجموع ضرایب معادلهٔ درجهٔ دوم برابر صفر شد، یکی از ریشه‌ها برابر ۱ و ریشهٔ دیگر برابر $\frac{c}{a}$ است، پس:

$$x^۲-۷x+۶=۰\xrightarrow{a+b+c=۰}\begin{cases}x_۱=۱\\x_۲=\frac{c}{a}=۶\end{cases}$$

بنابراین اختلاف ریشه‌ها برابر ۵ است.

(حل معادلهٔ درجهٔ ۲ و کاربردها، مشابه فعالیت، صفحهٔ ۲۰)

۸- گزینهٔ «۴» *(آروین حسینی)*

معادلهٔ $(x+a)^۲=b$ هنگامی جواب حقیقی ندارد، که $b<۰$ باشد، پس:

$$k+۳<۰\Rightarrow k<-۳$$

تنها گزینه‌ای که در نامعادلهٔ بالا صدق می‌کند، مقدار $k=-۴$ است، پس گزینهٔ «۴» صحیح است.

(حل معادلهٔ درجهٔ ۲ و کاربردها، مشابه سؤال ۵ تمرین، صفحهٔ ۲۲)

۹- گزینهٔ «۲» *(حمیدرضا رستم‌نژاد)*

فرض می‌کنیم عرض مستطیل x باشد، در این صورت، طول آن $x+۴$ خواهد بود. هم‌چنین طبق فرض سؤال مساحت مستطیل را ۹۶ سانتی‌متر مربع داریم:

$$S_{\text{مستطیل}}=\text{طول}\times\text{عرض}\Rightarrow S_{\text{مستطیل}}=x(x+۴)=۹۶$$

$$\Rightarrow x^۲+۴x-۹۶=۰\xrightarrow{\text{اتحاد جمله مشترک}}(x+۱۲)(x-۸)=۰$$

$$\Rightarrow\begin{cases}x=-۱۲\\x=۸\end{cases}$$

از آن‌جایی که عرض، یک متغیر مثبت است، پس $x=-۱۲$ غیرقابل قبول است و به ازای $x=۸$ خواهیم داشت:

$$\begin{cases}\text{عرض مستطیل}=x=۸\\\text{طول مستطیل}=x+۴=۱۲\end{cases}\Rightarrow \text{محیط مستطیل}\ P=۲(۸+۱۲)=۴۰$$

(حل معادلهٔ درجهٔ ۲ و کاربردها، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۱۰- گزینهٔ «۲» *(دانیال آرکیش)*

مراحل حل معادله به روش مربع کامل:

$$x^۲+۴x=۶$$

$$x\text{ ضریب}=۴\Rightarrow(\frac{۴}{۲})^۲=۲^۲=۴$$

به دو طرف عدد ۴ را اضافه می‌کنیم:

$$x^۲+۴x+۴=۱۰$$

$$\left.\begin{matrix}(x+۲)^۲=۱۰\\(x+\alpha)^۲=\beta\end{matrix}\right\}\Rightarrow \alpha=۲,\beta=۱۰\Rightarrow\alpha+\beta=۲+۱۰=۱۲$$

(حل معادلهٔ درجهٔ ۲ و کاربردها، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۷)

ثرنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینهٔ «۴» *(فاطمه عبدالوند)*

خوانش دقیق متن، نخستین گام موثر در رویارویی با متون است.

(مبانی تحلیل متن، متن کتاب درسی، صفحهٔ ۱۳)

۱۲- گزینهٔ «۳» *(علی صیدانلو)*

نوع ادبی سرودهٔ بیان‌شده، «تعلیمی و اندرزی» است.

(مبانی تحلیل متن، مشابه سؤال ۳ فودارزیابی صفحهٔ ۱۹)

۱۳- گزینهٔ «۲» *(علی صیدانلو)*

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: کاربرد آرایهٔ مراعات‌نظیر در بیت دوم مشهود است.

گزینهٔ «۲»: بررسی واژگان به لحاظ ساختمان آن‌ها، در قلمرو زبانی قرار می‌گیرد.

گزینهٔ «۳»: «دم نزدن» کنایه از سخن نگفتن (سکوت کردن) است.

گزینهٔ «۴»: قالب اشعاری که قافیهٔ هر بیت جداگانه است «مثنوی» نام دارد که اغلب برای نقل داستان و حکایت کاربرد دارد.

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۴- گزینهٔ «۲» *(سعید کرمی)*

حرف «را» در گزینهٔ «۲» نشانهٔ مفعول است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «را» در معنی «برای»

گزینهٔ «۳»: «را» در معنای «به»

گزینهٔ «۴»: «را» در معنای «برای»

(مبانی تحلیل متن، صفحهٔ ۱۷)

۱۵- گزینهٔ «۴» *(سعید جعفری)*

گزینهٔ «۴» فاقد واژهٔ کهنی است که امروزه به‌گونه‌ای دیگر به‌کار گرفته می‌شود.

کلمه‌های «شاخ»، «نتوان دانست» و «اُشتر» به‌ترتیب در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» واژه‌های کهنی است که امروزه به گونه‌ای دیگر به‌کار گرفته می‌شود.

(مبانی تحلیل متن، صفحهٔ ۱۷)

۱۶- گزینهٔ «۱» *(سعید جعفری)*

نوع ادبی گزینهٔ «۱»، تعلیمی یا اندرزی است (بر سنجیده‌گویی تأکید کرده است).

(مبانی تحلیل متن، متن کتاب درسی، صفحهٔ ۱۶)

۱۷- گزینهٔ «۲» *(فاطمه عبدالوند)*

آرایهٔ «تشبیه» در این ابیات به‌کار نرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: بیت‌های صورت سؤال لحنی روایی- داستانی دارند و مربوط به داستان روباه و صیاد الهی‌نامهٔ عطار نیشابوری است.

گزینهٔ «۳»: «نمی‌یارست ... کم انگاشت» کاربرد تاریخی دستور است.

گزینهٔ «۴»: زبان شعر ساده و جملات کوتاه است.

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۸- گزینهٔ «۱» *(علی صیدانلو)*

در گزینهٔ «۱»، «دم زدن» در معنای «آه کشیدن» به‌کار رفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: «نه + باشد»: نباشد (جدانویسی نشانهٔ منفی‌ساز فعل)

گزینهٔ «۳»: «نیشِ قاتل»: کاربرد کلمهٔ «قاتل» به معنی «کُشنده» برای «غیرانسان»

گزینهٔ «۴»: نمی‌یارست: واژهٔ کهن

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸)

۱۹- گزینهٔ «۳» *(فاطمه عبدالوند)*

حکایت دربارهٔ «پرهیز از وابستگی به دیگران (در این‌جا دربار پادشاهان) و خوداتکایی و تلاش و کوشش» است. هم‌چنین «کمر بستن» کنایه از «تلاش کردن در انجام کاری» می‌باشد. در حکایت، آرایهٔ «تشبیه» مشهود نیست.

(مفهوم، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰)

۲۰- گزینهٔ «۴» *(ابوالفضل عباس‌زاده)*

مفهوم مشترک ابیات «ب» و «د»، «لزوم قناعت و دوری از طمع» است.

بررسی معنا و مفهوم سایر ابیات:

الف) من (عاشق) در برابر معشوق نمی‌توانم به یک نگاه قناعت کنم.

ج) با درد و اندوه قناعت کن و به دنبال شادی نباش.

(مفهوم، صفحهٔ ۱۹)

نردبان تلاش در مسیر موفقیت

۲۱- گزینهٔ «۱» *(ابوالفضل عباس‌زاده)*

توجّه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف «لحن» می‌شود.

(موسیقی شعر، متن کتاب درسی، صفحهٔ ۲۳)

۲۲- گزینهٔ «۱» *(سعید کرمی)*

وزن و آهنگ، به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند.

وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه، بار حماسی فضای شعر را غنی‌تر می‌سازد.

(موسیقی شعر، صفحهٔ ۲۱)

۲۳- گزینهٔ «۳» *(ابوالفضل عباس‌زاده)*

وزن امری «حسی» است و بیرون از ذهن کسی که آن را درمی‌یابد، وجود «ندارد».

سایر گزینه‌ها درست است.

(موسیقی شعر، صفحهٔ ۲۲)

۲۴- گزینهٔ «۴» *(فاطمه عبدالوند)*

وزن و آهنگ بیت گزینهٔ «۴» نرم و آرام است، اما ابیات سایر گزینه‌ها، وزنی شاد و ضربی دارند.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۵- گزینهٔ «۳» *(محمدعلی دولت‌خواهی)*

وزن و آهنگ گزینهٔ «۳»، آرام و ملایم است.

سایر گزینه‌ها، آهنگی ضربی و کوبنده دارند.

(موسیقی شعر، مشابه مثال‌های صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

۲۶- گزینهٔ «۴» *(محمدعلی دولت‌خواهی)*

فضای عاطفی حاکم بر بیت صورت سؤال و گزینهٔ «۴»، غم‌انگیز و اندوهناک است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: فضایی تعلیمی حاکم است.

گزینهٔ «۲»: فضایی شاد و طربناک حاکم است.

گزینهٔ «۳»: فضایی تعلیمی حاکم است.

(موسیقی شعر، مشابه مثال صفحهٔ ۲۳)

۲۷- گزینهٔ «۱» *(محمدعلی دولت‌خواهی)*

آهنگ و موسیقی گزینهٔ «۱»، تند و ضربی است اما فضای عاطفی آن، غم‌انگیز است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: آهنگ و موسیقی آرام و ملایم است و محتوای آن نیز، غم‌انگیز است.

گزینهٔ «۳»: آهنگ و موسیقی تند و ضربی است و محتوای آن نیز، شاد و طرب‌انگیز است.

گزینهٔ «۴»: آهنگ و موسیقی کوبنده و ضربی است و محتوای آن نیز، حماسی است.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

۲۸- گزینهٔ «۲» *(ابوالفضل عباس‌زاده)*

لحن ابیات «الف» و «د» تعلیمی (اندرزی) است.

بررسی سایر ابیات:

«ب»: لحن «غم‌انگیز» است.

«ج»: لحن «شاد و طربناک» است.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

۲۹- گزینهٔ «۴» *(ابوالفضل عباس‌زاده)*

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینهٔ «۴»، «حال عاشقِ دردکشیده را کسی درک می‌کند، که خود، عاشق و دردکشیده باشد.» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: دیروز، انسانی گفت که خبرهایی از عشق دارم؛ (ای انسان) از عشق دور شو، زیرا آگاهی از رازها و اسرار عشق خطرهایی را به دنبال خود دارد.

گزینهٔ «۲»: به دلیل فراق و دوری از تو (ای معشوق)، هر ذرهٔ وجود منِ عاشق مانند خنجر می‌گشت و در خون و اشک می‌خوابیدم (مفهوم جفاکشی عاشق در فراق از معشوق را بیان کرده است).

گزینهٔ «۳»: آن‌قدر مست و مدهوش وجود تو شدم؛ که خبر از هیچ چیز ندارم.

(مفهوم، صفحهٔ ۲۳)

۳۰- گزینهٔ «۴» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱)*

بیت صورت سؤال در پی بیان این نکته است که اگر می‌خواهی از دیگران آزار نبینی، خود نیز نباید بی‌دلیل کسی را آزرده کنی؛ بنابراین، مفهوم اصلی بیت این است که کسی از دیگران آزار می‌بیند که خودش دیگران را آزار داده باشد و این یعنی عمل انسان، نتیجه‌ای دارد که به خودش باز خواهد گشت. این مفهوم در گزینه‌های «۱» و «۳» با تمثیل‌های دروکردن هر آنچه می‌کاریم و کوبیدن در خانهٔ دیگران آمده است. در گزینهٔ «۲» نیز همین مفهوم به طور مستقیم با کردار بد و جزای آن بیان شده است.

در بیت گزینهٔ «۴» شاعر به معشوقش می‌گوید که من جفاهای تو را تلافی خواهم کرد، اما هرکس همان کار را می‌کند که از اصل و ذاتش برمی‌آید.

(مفهوم، صفحهٔ ۲۵)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینهٔ «۴» *(عباس قراداری)*

تشریح عبارات نادرست:

ـ ناتوانی انسان در سخن گفتن به یک زبان ناآشنا، بیانگر اهمیت وجود آگاهی در انجام کنش است.

ـ انسان‌های مختلف در انجام کنش‌هایشان، هدف‌های یکسانی ندارند.

ـ انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند.

(کنش‌های ما، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۳۲- گزینهٔ «۲» *(عباس قراداری)*

بررسی عبارت‌ها:

ـ دانش‌آموزی که هر شب برنامه‌ریزی می‌کند تا در امتحانات پایان‌ترم موفق شود، هدفی دارد که برای رسیدن به آن، تلاش می‌کند.

ـ لبخند زدن معلم با نگاه کردن به کارنامهٔ دانش‌آموزش، به معنای رضایت او و مربوط به معنادار بودن کنش او است.

ـ نوازنده‌ای که به طور منظم تمرین می‌کند و موسیقی‌های مختلفی را اجرا می‌کند، نشان از آگاهی او دارد. بدون داشتن آگاهی فرد قادر به نواختن ساز و اجرای موسیقی نیست.

ـ قرار گرفتن بر سر دوراهی، به ویژگی ارادی بودن کنش اشاره دارد.

(کنش‌های ما، صفحه‌های ۴ و ۵)

۳۳- گزینهٔ «۳» *(عباس قراداری)*

کنش انسان، با توجه به ویژگی‌های آن، برخلاف فعالیت سایر مخلوقات معنادار است.

(کنش‌های ما، متن کتاب درسی، صفحهٔ ۵)

۳۴- گزینهٔ «۱» *(محمدمهدی بختیاری)*

تشریح عبارات:

الف) ایستادن پشت چراغ قرمز به این دلیل است که راننده، معنای چراغ قرمز (لزوم توقف) را می‌داند و نمادها را درک می‌کند. این بخش بیانگر «آگاهانه بودن» کنش است.

ب) بهبود تندرستی و کیفیت خواب، نتیجه‌ای زیستی و طبیعی است که مستقیماً به ارادهٔ فرد وابسته نیست، بلکه به‌عنوان یک «پیامد غیرارادی» به‌دنبال کنشِ محدود کردن گوشی رخ داده است.

ج) دانش‌آموز برای رسیدن به یک مقصد مشخص (نمرهٔ مطلوب) و با استفاده از میل و ارادهٔ خود (با وجود خستگی) دست به انتخاب می‌زند؛ این بخش، نشان‌دهندهٔ «هدف‌دار و ارادی بودن کنش» است.

(کنش‌های ما، صفحه‌های ۴ تا ۸)

۳۵- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی)*

تشریح عبارات نادرست:

ـ پیامدهای غیرارادی، نتیجهٔ طبیعی کنش‌اند که وابسته به ارادهٔ افراد انسانی نیستند.

ـ معتاد شدن به قلیان و سیگار از پیامدهای ارادی قلیان و سیگار کشیدن است که وابسته به ارادهٔ کنشگر است.

(کنش‌های ما، صفحه‌های ۶ تا ۸)

۳۶- گزینهٔ «۱» *(محمدمهدی بختیاری)*

ـ پیامدهای ارادی کنش، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد؛ ولی پیامدهای غیرارادی کنش، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را انجام دهد.

ـ پیامدهای غیرارادی کنش، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود.

(کنش‌های ما، متن کتاب درسی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۳۷- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۹۹)*

ـ بانک، مسجد، پلیس، مدرسه، خانواده، گروه دوستان، نمادها، ارزش‌ها، هنجارهای اجتماعی و ... نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند.

ـ بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیشِ روی ما قرار می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم.

ـ دعا در حق فرزندان، یک کنش اجتماعی است.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۳۸- گزینهٔ «۴» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

الف) هنجار اجتماعی، شیوهٔ انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است، برای مثال در هر جامعه احوال‌پرسی از دیگران شیوه‌های معینی دارد.

ب) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی، از طریق کنش‌های اجتماعی محقق می‌شوند.

ج) افراد با عمل براساس ارزش‌ها و هنجارها، موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۳۹- گزینهٔ «۲» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

ارزش‌های اجتماعی پدیده‌هایی خواستنی و مطلوبی هستند که مورد توجه و پذیرش‌اند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.

(پدیده‌های اجتماعی، متن کتاب درسی، صفحهٔ ۱۳)

۴۰- گزینهٔ «۱» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

تشریح گزینهٔ نادرست:

در خانواده‌های چند فرزندی از تمرکز افراطی والدین بر فرزندان کاسته می‌شود، نه اینکه تمرکز بر تک‌تک آن‌ها افزایش یابد.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

عربی، زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینهٔ «۳» *(امیرعلی فردین)*

«ربّنا»: پروردگارا / ای پروردگار ما (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «لا تَجعَلنا»: ما را قرار نده (رد گزینهٔ «۲») / «القَومِ الظّالمینَ»: گروه یا قوم ستمکار («الظّالمینَ» صفتِ «القَومِ» است.) (رد سایر گزینه‌ها)

نکته: در زبان فارسی، صفت همیشه به صورت مفرد ترجمه می‌شود، حتی اگر آن صفت در عبارت عربی به صورت مثنی یا جمع به‌کار رفته باشد. (مثال: «القَوم الظّالمینَ»: گروه ستمکار)

(ترجمه، صفحهٔ ۱۱)

۴۲- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۹۹)*

«من ذا الّذی»: کیست آن‌که (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «یشاهد»: ببیند یا (می‌بیند) (رد گزینهٔ «۱») / «تنمو (مضارع اخباری)»: رشد (نمو) می‌کند (رد سایر گزینه‌ها) / «حبّة صغیرة (ترکیب وصفی)»: دانه‌ای کوچک، دانهٔ کوچکی، یک دانهٔ کوچک / «تَصیرُ (مضارع اخباری)»: می‌شود (رد سایر گزینه‌ها) / «و لا یتعجّب»: و تعجّب نمی‌کند (لفظ «امّا» و «ولی» در سایر گزینه‌ها نادرست هستند.)

(ترجمه، صفحهٔ ۲)

۴۳- گزینهٔ «۳» *(علی رضی)*

«أوجَدَ»: پدید آورد یا (پدید آورده است) (رد گزینهٔ «۱») / «فی السّماوات»: در آسمان‌ها (رد گزینهٔ «۱») / «جَذَواتِها المُستَعِرَةَ»: پاره‌های آتش فروزانش (رد سایر گزینه‌ها) / «قَد یُنزِلُ»: گاهی نازل می‌کند یا (گاهی فرو می‌فرستد) (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «أمطارَ الغُیومِ المُنهَمِرَةَ»: باران‌های ریزان ابرها («المُنهَمِرَة» صفت برای «أمطار» است نه «الغُیوم») (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «کأنعمٍ»: مانند نعمت‌هایی

نکته: ۱- فعل ماضی ساده عربی، می‌تواند هم به صورت ماضی ساده و هم به صورت ماضی نقلی ترجمه شود. (مثال: «أوجَدَ»: پدید آورد یا پدید آورده است.)

۲- «قَد + فعل مضارع = (گاهی + فعل مضارع اخباری) یا (شاید + فعل مضارع التزامی)». (مثال: «قَد یُنزِلُ»: گاهی نازل می‌کند یا شاید نازل کند)

۳- اگر «اسم بی ال + ضمیر + اسم ال دار» ترکیب وصفی- اضافی نام دارد که در آن، ضمیر مضاف‌الیه و اسم ال دار صفت می‌باشد. در ترجمهٔ این ترکیب‌ها باید بعد از ترجمهٔ اولین اسم، ابتدا صفت و بعد مضاف‌الیه ترجمه کنیم. (مثال: «جَذَواتِها المُستَعِرَة»: پاره‌های آتش فروزانش)

(ترجمه، صفحه‌های ۲ و ۳)

۴۴- گزینهٔ «۳» *(مجتبی اسلامی)*

«تموتُ» فعل مفرد می‌باشد و نیز ضمیر متصل به کلمهٔ «الآخرة» مفرد می‌باشد، اما هر دو به صورت جمع ترجمه شده‌اند.

نکته: فعل ماضی در جملات شرطی که با «إن، مَن، ما، اذا و ...» آغاز می‌شوند را هم به‌صورت ماضی و هم به‌صورت مضارع می‌توان ترجمه کرد.

(ترجمه، صفحهٔ ۱۲)

۴۵- گزینهٔ «۲» *(هیمن زندی)*

این دو دانش‌آموز: «هذان الطّالبان، هاتان الطّالبتان» (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / اکنون به ایران سفر می‌کنند: «هما یُسافرانِ الآن إلی إیران» (رد گزینهٔ «۴»)

نکته: هرگاه بعد از اسم اشاره یک اسم ال دار بیاید، آن اسم اشاره به صورت مفرد و بخشی از معنای اسم ال دار بعد از خود ترجمه می‌شود. یعنی:

ـ هذانِ الطّالِبانِ: این دو دانش‌آموز یا (این دانش‌آموزها)

ـ هذانِ طالبانِ: این دو، دانش‌آموز هستند یا (این‌ها دانش‌آموز هستند)

(تعریب، صفحهٔ ۱۰)

۴۶- گزینهٔ «۴» *(زهرا قصری)*

«اَلغَیْمُ»: بُخارٌ مُتَراکِمٌ فِی السّماءِ یَنزِلُ مِنهُ المَطَرُ.

معنی: «ابر»: بخاری متراکم در آسمان است که باران از آن می‌بارد.

«اَلشَّرَرَهُ»: قِطعَةٌ مُنفَصِلَةٌ عَنِ النّارِ المُستَعِرَةِ.

معنی: «پارهٔ آتش»: قطعه‌ای گسسته از آتش فروزان است.

(واژگان، مشابه تمرین سوم صفحهٔ ۱۳)

۴۷- گزینهٔ «۳» *(حسین جعفری‌نژاد)*

ترجمهٔ جملهٔ گزینهٔ «۳»: «در راه بازگشت به خانه به راننده خبر دادم که زیادی گردش به راست و چپ مجاز نیست.»

در این گزینه کلمهٔ «غیرمَسموح» به معنای «غیرمجاز» می‌باشد و با کلمهٔ «مَمنوع» مترادف است، ولی در سؤال علامت متضاد بین این کلمات گذاشته شده است که نادرست است و پاسخ صحیح گزینهٔ «۳» می‌باشد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: کلمهٔ «ضیاء» به معنای «روشنایی» با کلمهٔ «نور» مترادف است که به‌درستی بیان شده است.

گزینهٔ «۲»: در این عبارت، کلمهٔ «المُجدّ» به معنای «تلاشگر» است که با کلمهٔ «المُجتَهِد» به‌معنای «تلاش‌کننده» رابطهٔ ترادف دارد که به‌درستی بیان شده است.

گزینهٔ «۴»: کلمهٔ «بعید» به معنای «دور» با کلمهٔ «قریب» به معنای «نزدیک» به‌درستی رابطهٔ تضاد دارد.

(واژگان، مشابه تمرین پنجم صفحهٔ ۱۴)

۴۸- گزینهٔ «۴» *(حسین جعفری‌نژاد)*

سؤال بیان می‌کند که کدام گزینه به‌درستی ساعت شروع کار ادارات و مدارس و معادن و کتابخانه‌ها که به صورت عبارت بیان شده است را به‌درستی اشاره کرده است.

ترجمهٔ عبارت: کار مدارس و معادن و ادارات و کتابخانه‌ها در ساعت ۹ به جز یک سوم شروع می‌شود. (یک سوم ساعت می‌شود ۲۰ دقیقه، پس منظور سؤال ۲۰ دقیقه مانده به ساعت ۹ (یا همان ۸:۴۰) است که در گزینهٔ «۴» بیان شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ۸:۴۵: السّاعة التّاسعة إلّا ربعاً

گزینهٔ «۲»: ۹:۴۰: السّاعة العاشرة إلّا ثلثاً

گزینهٔ «۳»: ۹:۳۰: السّاعةُ التّاسعة و النِّصف

نکات مهم در بیان ساعت:

در عربی برای بیان دقیقه از عبارت‌های مشخصی استفاده می‌کنیم که عبارت‌اند از: برای بیان ۳۰ دقیقه «و النصف» و برای بیان ۴۵ دقیقه از عدد ساعت بالاتر به همراه «إلّا رُبعاً» و برای بیان ۴۰ دقیقه از عبارت «إلّا ثُلثاً».

(قواعد، مشابه تمرین ششم صفحهٔ ۱۴)

۴۹- گزینهٔ «۳» *(کامران عبداللهی)*

«عَمِلْتَ»: به دلیل مرجع مؤنث مخاطب («یا أُختی / أُمّک / حَیاتِک / سَمِعْتِ»)، فعل باید با صیغهٔ مفرد مؤنث مخاطب یعنی «عَمِلْتِ» به‌کار می‌رفت.

نکته: جمع غیرانسان در حکم مفرد مؤنث می‌باشد. یعنی باید فعل، ضمیر، صفت و سایر موارد مرتبط با آن را برایش به صورت مفرد مؤنث بیاوریم. (مثل استفاده از ضمیر «ها» برای «مَلابِس».)

(قواعد، صفحه‌های ۵ تا ۷)

۵۰- گزینهٔ «۳» *(رضا قنبری)*

در گزینهٔ «۳»، «المخازن» جمع غیرانسان است و جمع غیرانسان در حکم مفرد مونّث می‌باشد.

بنابراین برای اسم اشارهٔ آن باید از مفرد مؤنث استفاده کنیم. یعنی «تلک المخازن» درست است.

(قواعد، صفحهٔ ۹)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینهٔ «۳» *(علیرضا آزادی‌زاده)*

ویژگی‌های رویدادهای تاریخی:

الف) دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را بـه طـور مستقیم درک کرد، بلکه آن‌ها را باید با استفاده از شواهد و مدارک شناخت.

ب) تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.

پ) مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطهٔ علت و معلولی دارند.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، مشابه پرسش نمونهٔ ۲، صفحهٔ ۲)

۵۲- گزینهٔ «۲» *(یوسف پوربافرانی)*

تاریخ‌نگاری از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور هرودت، که «پدر تاریخ» لقب گرفت، آغاز شد.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، متن کتاب درسی، صفحهٔ ۴)

۵۳- گزینهٔ «۳» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

تاریخ نگاری نوین از ثبت و نقـل وقـایع فراتـر رفتـه و بـه بررسـی و تحلیـل زمینه‌ها، علل، نتایج و آثار حوادث می‌پردازد و از یافتـه‌هـای علـوم و فنـون مختلف نیز استفاده می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: در تاریخ‌نگاری نوین، تاریخ صـرفاً بـه وقـایع سیاسـی و نظـامی محدود نمی‌شود و همهٔ ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و هنـری جوامـع گذشته را دربرمی‌گیرد.

گزینهٔ «۲»: در تاریخ‌نگاری نوین، استفاده از اسناد و مدارک معتبر جایگزین بررسی ابعاد اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی نشده است؛ بلکه هـر دو مـورد از ویژگی‌های آن هستند.

گزینهٔ «۴»: سنجش دقیق منابع و استناد به اسناد معتبر، در کنار بهره‌گیری از یافته‌های علوم و فنون مختلف قرار دارد و موجـب کـاهش اهمیـت آن‌هـا نمی‌شود.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحهٔ ۵)

۵۴- گزینهٔ «۱» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

مرحلهٔ چهارم پژوهش تاریخی، گـردآوری و تنظـیم اطلاعـات اسـت؛ یعنـی پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع را از منابع و اسناد اسـتخراج و تنظـیم می‌کند.

مرحلهٔ پنجم، تحلیل و تفسیر اطلاعات است؛ یعنی پژوهشگر براساس شواهد و اطلاعات گردآوری‌شده، رویـدادهای تـاریخی را بررسـی، تحلیـل و تفسـیر می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: مرحلهٔ سوم، شناسایی منابع ـ مرحلهٔ چهارم، گردآوری و تنظیم اطلاعات

گزینهٔ «۳»: مرحلهٔ چهارم، گردآوری و تنظیم اطلاعات ـ مرحلهٔ ششم، گزارش یافته‌های پژوهش

گزینهٔ «۴»: مرحلهٔ پنجم، تحلیل و تفسیر اطلاعات ـ مرحلهٔ ششـم، گـزارش یافته‌های پژوهش

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۶ و ۷)

۵۵- گزینهٔ «۲» *(مهدی یوسف‌زاده)*

ـ منابع دست اول یا اصلی: به همهٔ آثاری گفته می‌شود کـه در زمـان وقـوع حادثه یا نزدیک‌ترین زمان به وقـوع آن نوشـته شـده‌انـد. بـه عبـارت دیگـر نویسندگان این نوع منابع خود ناظر رویدادها بوده‌انـد یـا شـرح مـاجرا را از شاهدان واقعه شنیده‌انـد. عـلاوه‌بـر منـابع مکتـوب، تمـامی آثـار باسـتانی و تاریخی، شامل بناها، ابزارها، اشیاء، سنگ‌نگاره‌ها و سنگ‌نوشته‌ها، سکه‌هـا و هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده اسـت، منبـع دسـت اول محسـوب می‌شوند.

ـ منابع دست دوم یا فرعی: به همهٔ تحقیقات و آثاری گفته می‌شـود کـه بـر پایهٔ منابع دست اول پدید آمده‌اند.

تشریح موارد:

الف) منبع دست دوم؛ چراکه دست‌نوشتهٔ مورخان معاصر است.

ب) منبع دست اول؛ به سبب اینکه در همان زمان نوشته شده است.

ج) منبع دست اول؛ سکه‌ها یکی از وسایل برجای مانده از گذشته است.

د) منبع دست دوم؛ چراکه در عصر حاضر نوشته شده است.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۸ و ۹)

۵۶- گزینهٔ «۱» *(یوسف پوربافرانی)*

مطالعهٔ سرگذشت انسان‌ها و جوامع گذشـته، منبـع و گنجینـهٔ ارزشـمندی برای پرورش قوهٔ شناخت و تفکر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینـهٔ «۲»: دامنـهٔ شـناخت و آگـاهی تـاریخی فقـط بـه گذشـته محـدود نمی‌شود، بلکه به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده نیز کمک می‌کند.

گزینهٔ «۳»: آگاهی افراد جامعه از گذشتهٔ مشترکشـان، باعـث خودآگـاهی و یگانگی بیشتر آنان می‌شود.

گزینهٔ «۴»: آگاهی تاریخی ایرانیـان از گذشـتهٔ خودشـان، نقـش زیـادی در حفظ هویت آنان در طول تاریخ داشته است.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۵۷- گزینهٔ «۳» *(فاطمه عزیزی)*

زمان و مکان، دو رکن مهم دانش تاریخ است و نخستین پرسش تاریخ‌نگاران این است که رویدادهای تاریخی در چه زمانی و کجا رخ داده‌اند.

(تاریخ؛ زمان و مکان، مشابه پرسش نمونهٔ ۱، صفحهٔ ۱۲)

۵۸- گزینهٔ «۴» *(عباس قراداری)*

در دورهٔ ساسانیان، گاه‌شماری اوستایی، که گاه‌شماری دینی زرتشتیان (زردشتیان) محسوب می‌شد، در ایران رایج شد. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه خورشیدیِ ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. سپس پنج روز اضافی را به نام «اَندَرگاه» (پَنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند. مبدأ گاه‌شماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۵۹- گزینهٔ «۳» *(امیرحسین کاروین)*

تشریح عبارات نادرست:

الف) یکی از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن نقشه در مطالعهٔ تاریخ است.

ب) منظور از نقشه‌های تاریخی، نقشه‌هایی است که از دوره‌های مختلف تاریخی تهیه و ترسیم شده است؛ نه در دوره‌های مختلف تاریخی.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحهٔ ۱۸)

۶۰- گزینهٔ «۳» *(عباس قراداری)*

نقش و تأثیر عوامل و پدیده‌های طبیعی و اقلیمی (آب و هوا) در شکل دادن به رویدادها و تحولات تاریخی، از دیرباز مورد توجه مورّخان بوده است. برای مثال هرودت مورّخ مشهور یونانی، به منظور نگارش کتاب تاریخ خود، به مصر، فینیقیه و جاهای دیگر سفر، و شرایط طبیعی و اقلیمی آن سرزمین‌ها را بررسی کرده است.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحهٔ ۱۷)

جغرافیای ایران

۶۱- گزینهٔ «۱» *(علیرضا آزادی‌زاده)*

علم جغرافیا از یافته‌های علوم دیگر استفاده می‌کند و با یک دید همه‌جانبه، بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد.

(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، مرتبط با متن صفحهٔ ۳)

۶۲- گزینهٔ «۳» *(امیرحسین کاروین)*

در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبهٔ خود از هم تأثیر می‌پذیرند. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است که با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در آن فراهم می‌شود؛ بنابراین تعادل محیط طبیعی قبل از ورود انسان به معنای ثبات یا بلاتغییر بودن آن نیست بلکه به معنای حیات موجود در آن است. طبیعت همواره در حال تغییر و تحول است.

(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه‌های ۴ و ۵)

۶۳- گزینهٔ «۲» *(مهدی یوسف‌زاده)*

مفاهیم اساسی دانش جغرافیا:

۱) مکان ۲) روابط متقابل انسان با محیط

عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی: درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها - نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

بررسی عبارات:

الف) محیط طبیعی مجموعه‌ای متعادل است و با ورود انسان زمینه‌های تغییر در آن فراهم می‌شود.

ب) انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

ج) کشاورزی برای رفع نیاز است. پس می‌توان گفت عملکرد انسان در قبال محیط طبیعی در جهت درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها است.

د) شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست، پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۶۴- گزینهٔ «۲» *(فاطمه عزیزی)*

محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می‌آید. انسان با توجه به شرایط طبیعی و کمبود آب در منطقهٔ طبس در محیط طبیعی دخالت کرده و آن را برای استفاده از منابع آب تغییر داده است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: محیط طبیعی

گزینهٔ «۲»: محیط جغرافیایی

گزینهٔ «۳»: محیط طبیعی

گزینهٔ «۴»: محیط طبیعی

(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحهٔ ۵)

زرنگ بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۶۵- گزینهٔ «۳» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

دید ترکیبی یعنی مطالعهٔ همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان.

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: جمعیت، آب و زمین به‌طور هم‌زمان بررسی شده‌اند، پس نمونه‌ای از دید ترکیبی است.

گزینهٔ «۲»: در دید ترکیبی عوامل طبیعی و انسانی در ارتباط با یکدیگر مطالعه می‌شوند.

گزینهٔ «۳»: تنها یک عامل (بارندگی) بررسی شده و سایر عوامل مؤثر نادیده گرفته شده‌اند.

گزینهٔ «۴»: بررسی یک سکونتگاه با توجه به مجموعه ویژگی‌های طبیعی و انسانی آن، با دید ترکیبی مرتبط است.

(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحهٔ ۷)

۶۶- گزینهٔ «۳» *(یوسف پوربافرانی)*

جغرافی‌دان با هدف توسعهٔ یک شهر، به مطالعهٔ همه‌جانبه می‌پردازد و این مسائل را طرح و مطالعه می‌کند:

الف) با تهیهٔ نقشهٔ شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند. (نقشه‌خوانی)

ب) با مطالعهٔ بافت جمعیت شهر، میزان رشد آن و امکان مهاجرپذیری آن را حدس می‌زند. (جغرافیای جمعیت)

ج) با مطالعهٔ میزان منابع آب شهر، امکان توسعهٔ شهر را پیش‌بینی می‌کند. (جغرافیای آب‌ها)

د) با بررسی وضعیت راه‌ها و شبکهٔ حمل و نقل شهر، میزان دسترسی مناطق مختلف شهر را ارزیابی می‌کند. (جغرافیای حمل و نقل)

(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، مرتبط با مثال، صفحهٔ ۷)

۶۷- گزینهٔ «۱» *(یوسف پوربافرانی)*

بررسی عبارات:

الف) سؤال «چرا؟»، به علت وقوع پدیده می‌پردازد. «چرا این پدیده به وجود آمده است؟» (کاهش بارندگی و افزایش برداشت آب از منابع اطراف)

ب) سؤال «چه موقع؟»، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. «چه زمانی این پدیده، شدت می‌یابد؟» (فصل گرم و دوره‌های کم‌بارش)

ج) سؤال «کجا؟»، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد. «این اتفاق در کجا رخ داده است؟» (مناطق مرکزی)

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، مرتبط با مثال، صفحهٔ ۸)

۶۸- گزینهٔ «۳» *(فاطمه عزیزی)*

تشریح موارد:

الف) سؤال «چطور و چگونه؟» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

ب) سؤال «چرا؟»، به علت وقوع پدیده می‌پردازد. «چرا این پدیده به‌وجود آمده است؟» (بر اثر توسعهٔ فعالیت‌های صنعتی)

ج) سؤال «چه چیز؟»، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ «چه چیزی رخ داده است؟»

نکتهٔ (۱): سؤال «کجا؟»، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد.

نکتهٔ (۲): سؤال «چه کسی یا چه کسانی؟»، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحهٔ ۸)

۶۹- گزینهٔ «۲» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

ـ «کجا؟» با مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد: «این اتفاق در کجا رخ داده است؟»: غرب و جنوب غربی

ـ «چرا؟» به علت وقوع پدیده می‌پردازد: «چرا این پدیده به وجود آمده است؟»: تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر

ـ «چطور؟» به سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد: «زمینه‌های به وجودآورندهٔ این پدیده چیست؟»: قطع درختان، از بین رفتن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها و ...

ـ «چه موقع؟» به روند زمانی موضوعات می‌پردازد: «چه زمانی این پدیده شدت می‌یابد؟»: فصل گرم سال

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحهٔ ۸)

۷۰- گزینهٔ «۲» *(امیرحسین کاروین)*

ـ «چه کسانی؟»: بخش‌های صنعتی در ایران بیشترین سهم از مصرف آب در کشور را به خود اختصاص داده‌اند. روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد.

ـ «چطور؟»: سرمایه‌گذاری بر کشت هندوانه در استان‌های گرمسیری این وضعیت را تشدید کرده است. به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

ـ «چه موقع؟»: فرصت زیادی برای مدیریت این بحران حیاتی در ایران برای ما باقی نمانده است. به روند زمانی موضوعات می‌پردازد.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحهٔ ۸)

ثرنج بوک
تلاشی درمسیر موفقیت

منطق

۷۱- گزینهٔ «۲» *(مهسا احمدی)*

بررسی عبارات:

الف) درست؛ منطق دانشی است که با هدف پیشگیری از خطاهای فکری شکل گرفته و قواعد لازم برای درست اندیشیدن را بررسی می‌کند. (علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است، منطق نام دارد.)

ب) نادرست؛ منطق به بیان شیوه و قواعد درست اندیشیدن می‌پردازد، نه تعیین درستی یا نادرستی محتوای اندیشه‌ها.

ج) نادرست؛ منطق برای جلوگیری از خطاهای فکری و مغالطات شکل گرفته است، اما رعایت قواعد منطقی به‌تنهایی انسان را از هرگونه خطا در تصمیم‌گیری مصون نمی‌کند.

د) درست؛ منطق‌دانان با شناسایی و دسته‌بندی خطاهای ذهنی، راهکارهایی برای جلوگیری از گرفتارشدن در مغالطه ارائه کرده‌اند.

(منطق، ترازوی اندیشه، متن کتاب درسی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۲- گزینهٔ «۱» *(مهسا احمدی)*

در گزینهٔ «۱»، وجه شباهت منطق با دوچرخه‌سواری، کاربردی و عملی بودن آن‌ها است؛ یعنی همان‌گونه که مهارت در دوچرخه‌سواری تنها با مطالعهٔ دستورالعمل‌ها به دست نمی‌آید، یادگیری و تبحر در منطق نیز به تمرین و ممارست نیاز دارد.

اما در گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»، منطق از جهت ابزاری بودن و نقش آن در بررسی و ارزیابی اندیشه‌ها به سایر امور تشبیه شده است. منطق ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها است و به بررسی و سنجش ساختار اندیشه‌ها و استدلال‌ها کمک می‌کند، اما محتوای علوم از خود آن علوم به دست می‌آید. بنابراین وجه شباهت در گزینهٔ «۱» با سایر گزینه‌ها متفاوت است و پاسخ صحیح، گزینهٔ «۱» است.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۴ و ۵)

۷۳- گزینهٔ «۴» *(سالار صفایی)*

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: کاربرد علمی منطق فقط ارزیابی اندیشه‌های فلسفی نیست، بلکه در علوم دیگر جز فلسفه نیز به آن نیاز داریم.

گزینهٔ «۲»: چون می‌خواهیم درست فکر کنیم و تصمیم بگیریم، به منطق در سراسر زندگی خود نیاز داریم.

گزینهٔ «۳»: اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحهٔ ۵)

۷۴- گزینهٔ «۱» *(مرضیه محمدی)*

«دانش‌آموز کوشا» تصور است؛ زیرا فقط یک مفهوم را در ذهن ایجاد می‌کند و قابل صدق و کذب نیست؛ اما «هر دانش‌آموز کوشایی موفق است.» تصدیقی شامل یک حکم است و می‌تواند صادق یا کاذب باشد.

(منطق، ترازوی اندیشه، مشابه تمرین صفحهٔ ۸)

۷۵- گزینهٔ «۱» *(محمد رضایی‌بقا)*

دو حیطهٔ علم منطق، تعریف و استدلال است. تعریف برای پاسخ دادن به پرسش از چیستی است و استدلال برای پاسخ دادن به پرسش از چرایی است. گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» به‌ترتیب تعریف چیستی «شیعه»، «پیاده‌سازی مقصد» و «عادت اتمی» است؛ اما گزینهٔ «۱» نوعی استدلال است.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۸ و ۹)

۷۶- گزینهٔ «۴» *(خدیجه نورزاده)*

مطالبی که بیان می‌شود گاه مربوط به ذهن است، گاه مربوط به زبان و گاه مربوط به خارج از ذهن.

وظیفهٔ منطق جلوگیری از خطای اندیشه است و ذهن با دو حیطهٔ زبان (الفاظ) و جهان خارج (مصداق) ارتباط دارد.

بررسی عبارات:

در عبارت اول کلمهٔ «دانشمند» خود این لفظ را مورد بررسی قرار می‌دهد؛ پس این کلمه مربوط به حوزهٔ زبان خواهد بود. مراد از کلمهٔ «ابوعلی سینا» مصداق خارجی این دانشمند است؛ پس این کلمه در حوزهٔ جهان خارج قرار خواهد گرفت.

(لفظ و معنا، صفحهٔ ۱۲)

۷۷- گزینهٔ «۳» *(محمد رضایی‌بقا)*

لفظ «بندری» به این جهت که می‌تواند به معانی «ساندویچ بندری» یا «موسیقی بندری» به‌کار رود، زمینهٔ بروز مغالطهٔ اشتراک لفظ را فراهم آورده است.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۷۸- گزینهٔ «۲» *(محمد رضایی‌بقا)*

با توجه به این‌که «به دانشگاه رفتن» از نظر دختر، در معنای کنایه‌ای «تحصیل کردن» به‌کار رفته است، پس دارای دلالت التزامی است و نزد مرد به معنای ظاهری و مطابقیِ «رفتن به سوی دانشگاه» به‌کار رفته است، پس مغالطهٔ توسل به معنای ظاهری رخ داده است.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۹- گزینهٔ «۳» *(مهدی یعقوبی)*

در گزینهٔ «۳»، با جابه‌جایی ویرگول، دو معنای کاملاً متفاوت و مستقل برداشت می‌شود و امکان وقوع مغالطهٔ «شیوهٔ نگارشی کلمات» دارد:

حالت اول: «در مراسم، مجید دوست من سخنرانی کرد.» (سخنران = مجید، که دوستِ من است.)

حالت دوم: «در مراسم مجید، دوست من سخنرانی کرد.» (سخنران = دوستِ من / مراسم متعلق به مجید است).

در سایر گزینه‌ها، ویرگول صرفاً برای ایجاد مکث بعد از نهاد یا قید آمده است و جابه‌جایی آن، معنا و مفهوم اصلی جمله را تغییر نمی‌دهد.

(لفظ و معنا، مشابه تمرین صفحهٔ ۱۶)

۸۰- گزینهٔ «۴» *(مهدی یعقوبی)*

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: وجود کلمهٔ انعکاسی «خود» باعث می‌شود که مرجع به‌طور قطع به فاعل جمله (پهلوان) برگردد و هیچ‌گونه ابهام و سرگردانی منطقی وجود نداشته باشد.

گزینهٔ «۲»: در این جمله فقط یک فاعل و شخصیت اصلی (نویسنده) داریم، پس ضمیر «ـَش» در «مشکلات زندگی شخصی‌اش» به همان نویسنده برمی‌گردد و ابهامی در کار نیست.

گزینهٔ «۳»: مرجع ضمیر در کلمهٔ «کودک خردسالش» کاملاً مشخص است (کودکِ مادر) و ابهامی در فهم جمله ایجاد نمی‌شود.

گزینهٔ «۴»: در این جمله، ضمیر «او» دقیقاً وسط دو شخص (فرمانده و سرباز) گیر افتاده است. مخاطب نمی‌داند آیا فرمانده خودش در منطقهٔ خطرناکی قرار گرفته (و دارد به سرباز اطلاع می‌دهد) یا اینکه سرباز در منطقهٔ خطرناکی است (و فرمانده دارد به او هشدار می‌دهد)؟ این سرگردانی ضمیر، مصداق بارز زمینهٔ «مغالطهٔ ابهام در مرجع ضمیر» است.

(لفظ و معنا، صفحهٔ ۱۷)

اقتصاد

۸۱- گزینهٔ «۱» *(مشابه سؤال ۱۹ کتاب پرتکرار امتحانی)*

کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند. در ویژگی «نوآوری»، کارآفرینان ایده‌ها را به محصولات جدید، فرآیندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند. در این‌جا نیز شرکت تولیدی قصد دارد ایدهٔ کارمند خود را اجرایی کند.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحهٔ ۶)

۸۲- گزینهٔ «۳» *(حسین چراغی‌صبور)*

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: نادرست، ثبت تعداد زیادی شرکت، لزوماً به معنای تداوم فعالیت بیشتر کسب‌وکارهای نوپا نیست و بسیاری از کسب‌وکارهای نوپا عمر کوتاهی دارند و تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش‌سالگی عبور کنند.

گزینهٔ «۲»: نادرست، با وجود احتمال شکست یک کسب و کار، احتمال موفقیت و سودآوری نیز وجود دارد و همین احتمال موفقیت، انگیزهٔ لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات را در کارآفرینان زنده نگه می‌دارد.

گزینهٔ «۳»: درست، احتمال شکست در کنار احتمال موفقیت و سودآوری باعث می‌شود کارآفرینان همچنان برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن انگیزه داشته باشند.

گزینهٔ «۴»: نادرست، کارآفرینان با تولید کالا و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم، به خود و دیگران سود می‌رسانند و بنابراین کسب سود، بخش اساسی فعالیت آن‌هاست، نه صرفاً یک نتیجهٔ فرعی.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحهٔ ۴)

۸۳- گزینهٔ «۴» *(علی صیدی)*

الف) کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهدهٔ آن ناتوان‌اند و یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.

ب) کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کم‌تر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحهٔ ۵)

۸۴- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی بختیاری)*

بررسی موارد:

الف) تیزبین: فرصت‌های کسب‌وکار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.

(رقبای قدیمی متوجه نیاز بازار نشده بودند، اما آقای امینی آن را دید.)

ب) خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند، اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.

(خانم رضایی با وجود واقع‌بینی، به سودآوری طرح خود اطمینان دارد.)

ج) پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

(آقای ناصری اشتیاق خود را برای حل چالش‌ها حفظ کرده است.)

د) یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

(خانم اکبری از مشتریان و کارشناسان خود نکات جدیدی را یاد می‌گیرد.)

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحهٔ ۶)

۸۵- گزینهٔ «۲» *(آیدا رحیمی)*

بررسی اقدامات مدیر بنگاه برای دوری از زیان:

اقدام اول: حذف افرادی که نبودشان خللی در تولید ایجاد نمی‌کند باعث کم شدن مخارج می‌شود، بدون اینکه مقدار تولید پایین بیاید.

اقدام دوم: استفادهٔ بهینه از مواد و انرژی مخارج را کاهش می‌دهد و چون مقدار تولید ثابت مانده اقدام مؤثری است.

اقدام سوم: کم کردن بهای کالا ممکن است مشتری بیشتری جذب کند اما اگر کاهش بها بیشتر از افزایش تعداد فروش باشد، دریافتی کل حتی می‌تواند کمتر شود پس الزاماً اقدام مفیدی نیست.

اقدام چهارم: ورود به بازار جدید زمانی مفید است که در نهایت دریافتی بیشتری ایجاد کند. صرف ورود به یک بازار جدید به تنهایی تضمین‌کنندهٔ بهبود وضعیت نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: اقدامی که باعث کاهش مشتریان شود، اقدام مؤثری نیست چون درآمد را کاهش می‌دهد.

گزینهٔ «۳»: مدیر این بنگاه لزوماً تعداد فروش را افزایش نداده است.

تلاشی در مسیر موفقیت

گزینهٔ «۴»: تنها راه دوری از زیان، افزایش بهای فروش نیست. با کاهش هزینه‌ها هم می‌توان از زیان دوری کرد.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحهٔ ۹)

۸۶- گزینهٔ «۱» *(سپیده فتح‌الهی)*

الف)

تعداد محصول فروخته شده × قیمت هر واحد = درآمد

$$\text{درآمد} = ((۳۲۰۰ \times \frac{۱}{۲}) \times ۵۰۰) + ((۳۲۰۰ \times \frac{۱}{۲}) \times ۷۰۰) =$$

تومان $۸۰۰,۰۰۰ + ۱,۱۲۰,۰۰۰ = ۱,۹۲۰,۰۰۰$

ب)

هزینه – درآمد = سود (یا زیان)

هزینهٔ تولید هر واحد × تعداد محصول تولید شده = هزینه

تومان $\text{هزینه} = ۳۲۰۰ \times ۱۲۰ = ۳۸۴,۰۰۰$

مقدار هزینه از درآمد کم‌تر است، بنابراین تولیدکننده سود کرده است.

تومان، سود $\text{سود (یا زیان)} = ۱,۹۲۰,۰۰۰ - ۳۸۴,۰۰۰ = ۱,۵۳۶,۰۰۰$

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحهٔ ۸)

۸۷- گزینهٔ «۲» *(مشابه سؤال ۹۳ کتاب پرتکرار امتحانی)*

امکان رقابت بالاتر مربوط به مزایای کسب و کار شرکت است.

مزایای کسب و کار شخصی: راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک، آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری، مالکیت کامل سود، منافع مالیاتی

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحهٔ ۱۵)

۸۸- گزینهٔ «۱» *(مشابه سؤال ۸۹ کتاب پرتکرار امتحانی)*

کسب و کار شخصی، کسب و کاری است که متعلق به یک نفر است و توسط او اداره می‌شود. نویسنده به تنهایی تصمیم می‌گیرد و کتاب خود را می‌نویسد. بنابراین مالکیت کامل بر اثر خود دارد و فعالیت او کسب و کار شخصی است.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ و ۲۱)

۸۹- گزینهٔ «۳» *(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۳)*

شرکت‌های تجاری از دیدگاه حقوقی، شخصیت حقوقی مستقل دارند؛ یعنی مانند یک شخص حقیقی (انسان) می‌توانند:

مالک دارایی باشند. قرارداد ببندند. طرف دعوا قرار بگیرند یا اقامهٔ دعوا کنند. بدهکار یا بستانکار شوند. بنابراین، شرکت مانند یک انسان دارای «هویت قانونی» است. شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد؛ به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند. برای مثال یک شرکت می‌تواند: دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت‌ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آن‌ها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: دقیقاً برعکس، یکی از ویژگی‌های اصلی هویت قانونی شرکت این است که می‌تواند قرارداد ببندد.

گزینهٔ «۲»: کسب‌وکارهای شخصی (مثل مغازه‌داری که شرکت ثبت نکرده) معمولاً شخصیت حقوقی ندارند؛ هویت قانونی به شرکت‌هایی اطلاق می‌شود که ثبت‌شده و دارای شخصیت حقوقی مستقل هستند.

گزینهٔ «۴»: انواع مختلف شرکت‌ها (مثل شرکت با مسئولیت محدود، تضامنی، تعاونی، و غیره) در صورت ثبت، همگی دارای هویت قانونی هستند؛ نه فقط شرکت‌های سهامی.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحهٔ ۱۶)

۹۰- گزینهٔ «۲» *(سارا شریفی)*

الف)

ارزش هر سهم × تعداد سهام منتشر شده توسط شرکت = سرمایهٔ شرکت

تومان $\text{سرمایهٔ شرکت} = ۳۰۰,۰۰۰ \times ۵,۲۵۰ = ۱,۵۷۵,۰۰۰,۰۰۰$

میلیون تومان $= ۱,۵۷۵$

ب)

$$\text{سهم فرد در مالکیت شرکت (به درصد)} = \frac{\text{سهام خریداری‌شده توسط فرد}}{\text{تعداد کل سهام شرکت}} \times ۱۰۰$$

درصد $\frac{۱۵,۰۰۰}{۳۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۵$

بنابراین این فرد مالک ۵ درصد شرکت است و در سود و زیان نیز به همین اندازه (۵ درصد) سهیم است. پس:

مبلغ سود × سهم فرد در مالکیت شرکت = سهم فرد از سود شرکت

تومان $\frac{۵}{۱۰۰} \times ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰$

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحهٔ ۱۶)

ایران بوک
تلاشی درمسیر موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

پاسخنامه

دهم علوم و معارف اسلامی

ترانج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱ آبان ماه ۱۴۰۵

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی، زبان قرآن (۱)

۹۱- گزینهٔ «۳» *(امیرعلی فردین)*

«ربَّنا»: پروردگارا / ای پروردگار ما (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «لا تَجعَلْنا»: ما را قرار نده (رد گزینهٔ «۲») / «القَومِ الظّالمینَ»: گروه یا قوم ستمکار («الظّالمینَ» صفتِ «القَومِ» است.) (رد سایر گزینه‌ها)

نکته: در زبان فارسی، صفت همیشه به صورت مفرد ترجمه می‌شود، حتی اگر آن صفت در عبارت عربی به صورت مثنی یا جمع به‌کار رفته باشد. (مثال: «القَوم الظّالمینَ»: گروه ستمکار)

(ترجمه، ترکیبی)

۹۲- گزینهٔ «۴» *(کنکور سراسری ۹۹)*

«من ذا الَّذی»: کیست آن‌که (رد گزینه‌های «۲ و ۳») / «یشاهد»: ببیند یا (می‌بیند) (رد گزینهٔ «۱») / «تنمو (مضارع اخباری)»: رشد (نمو) می‌کند (رد سایر گزینه‌ها) / «حبّة صغیرة (ترکیب وصفی)»: دانه‌ای کوچک، دانهٔ کوچکی، یک دانهٔ کوچک / «تَصیرُ (مضارع اخباری)»: می‌شود (رد سایر گزینه‌ها) / «و لا یتعجّب»: و تعجّب نمی‌کند (لفظ «امّا» و «ولی» در سایر گزینه‌ها نادرست هستند.)

(ترجمه، صفحهٔ ۲)

۹۳- گزینهٔ «۳» *(علی رضی)*

«أوجَدَ»: پدید آورد یا (پدید آورده است) (رد گزینهٔ «۱») / «فی السَّماوات»: در آسمان‌ها (رد گزینهٔ «۱») / «جَذَواتِها المُستَعِرَةَ»: پاره‌های آتش فروزانش (رد سایر گزینه‌ها) / «قَد یُنزِلُ»: گاهی نازل می‌کند یا (گاهی فرو می‌فرستد) (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «أمطارَ الغُیومِ المُنهَمِرَةَ»: باران‌های ریزان ابرها («المُنهَمِرَة» صفت برای «أمطار» است نه «الغُیوم») (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «کَأنعمٍ»: مانند نعمت‌هایی

نکته: ۱- فعل ماضی ساده عربی، می‌تواند هم به صورت ماضی ساده و هم به صورت ماضی نقلی ترجمه شود. (مثال: «أوجَدَ»: پدید آورد یا پدید آورده است.)

۲- «قَد + فعل مضارع = (گاهی + فعل مضارع اخباری) یا (شاید + فعل مضارع التزامی)». (مثال: «قَد یُنزِلُ»: گاهی نازل می‌کند یا شاید نازل کند)

۳- اگر «اسم بی ال + ضمیر + اسم ال دار» ترکیب وصفی- اضافی نام دارد که در آن، ضمیر مضاف‌الیه و اسم ال دار صفت می‌باشد. در ترجمهٔ این ترکیب‌ها باید بعد از ترجمهٔ اولین اسم، ابتدا صفت و بعد مضاف‌الیه ترجمه کنیم. (مثال: «جَذَواتِها المُستَعِرَةَ»: پاره‌های آتش فروزانش)

(ترجمه، صفحه‌های ۲ و ۳)

۹۴- گزینهٔ «۳» *(مجتبی اسلامی)*

«تموتُ» فعل مفرد می‌باشد و نیز ضمیر متصل به کلمهٔ «الآخرة» مفرد می‌باشد، اما هر دو به صورت جمع ترجمه شده‌اند.

نکته: فعل ماضی در جملات شرطی که با «إن، مَن، ما، اذا و ...» آغاز می‌شوند را هم به‌صورت ماضی و هم به‌صورت مضارع می‌توان ترجمه کرد.

(ترجمه، ترکیبی)

۹۵- گزینهٔ «۲» *(هیمن زندی)*

این دو دانش‌آموز: «هذان الطّالبان، هاتان الطّالبتان» (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / اکنون به ایران سفر می‌کنند: «هما یُسافرانِ الآن إلی إیران» (رد گزینهٔ «۴»)

نکته: هرگاه بعد از اسم اشاره یک اسم ال دار بیاید، آن اسم اشاره به صورت مفرد و بخشی از معنای اسم ال دار بعد از خود ترجمه می‌شود. یعنی:

ـ هذانِ الطّالِبانِ: این دو دانش‌آموز یا (این دانش‌آموزها)

ـ هذانِ طالبانِ: این دو، دانش‌آموز هستند یا (این‌ها دانش‌آموز هستند)

(تعریب، صفحهٔ ۱۴)

۹۶- گزینهٔ «۴» *(زهرا قصری)*

«اَلْغَیْمُ»: بُخارٌ مُتَراکِمٌ فِی السَّماءِ یَنزِلُ مِنهُ المَطَرُ.

معنی: «ابر»: بخاری متراکم در آسمان است که باران از آن می‌بارد.

«اَلشَّرَرَةُ»: قِطعَةٌ مُنفَصِلَةٌ عَنِ النّارِ المُستَعِرَةِ.

معنی: «پارهٔ آتش»: قطعه‌ای گسسته از آتش فروزان است.

(واژگان، ترکیبی)

۹۷- گزینهٔ «۳» *(حسین جعفری‌نژاد)*

ترجمهٔ جملهٔ گزینهٔ «۳»: «در راه بازگشت به خانه به راننده خبر دادم که زیادی گردش به راست و چپ مجاز نیست.»

در این گزینه کلمهٔ «غیرمَسموح» به معنای «غیرمجاز» می‌باشد و با کلمهٔ «مَمنوع» مترادف است، ولی در سؤال علامت متضاد بین این کلمات گذاشته شده است که نادرست است و پاسخ صحیح گزینهٔ «۳» می‌باشد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: کلمهٔ «ضیاء» به معنای «روشنایی» با کلمهٔ «نور» مترادف است که به‌درستی بیان شده است.

گزینهٔ «۲»: در این عبارت، کلمهٔ «المُجدّ» به معنای «تلاشگر» است که با کلمهٔ «المُجتَهِد» به‌معنای «تلاش‌کننده» رابطهٔ ترادف دارد که به‌درستی بیان شده است.

گزینهٔ «۴»: کلمهٔ «بعید» به معنای «دور» با کلمهٔ «قریب» به معنای «نزدیک» به‌درستی رابطهٔ تضاد دارد.

(واژگان، ترکیبی)

۹۸- گزینهٔ «۲» *(حسین جعفری‌نژاد)*

«آیات» جمع مؤنث سالم است و مفرد آن «آیة» می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «الأصوات» جمع مکسر «الصوت» است.

گزینهٔ «۳»: «القوانین» جمع مکسر «القانون» است.

گزینهٔ «۴»: «المساکین» جمع مکسر «المسکین» است.

(قواعد، برگرفته از جدول صفحهٔ ۸)

۹۹- گزینهٔ «۳» *(کامران عبداللهی)*

«عَمِلْتَ»: به دلیل مرجع مؤنث مخاطب («یا أُختی / أُمّکِ / حَیاتِکِ / سَمِعْتِ»)، فعل باید با صیغهٔ مفرد مؤنث مخاطب یعنی «عَمِلْتِ» به‌کار می‌رفت.

نکته: جمع غیرانسان در حکم مفرد مؤنث می‌باشد. یعنی باید فعل، ضمیر، صفت و سایر موارد مرتبط با آن را برایش به صورت مفرد مؤنث بیاوریم. (مثل استفاده از ضمیر «ها» برای «مَلابِس».)

(قواعد، صفحهٔ ۷)

۱۰۰- گزینهٔ «۳» *(رضا قنبری)*

ترجمهٔ صورت سؤال: «در کدام عبارت، دو فعل از یک نوع نیستند»

در گزینهٔ «۱» فعل «نَمَت» و «صارَت» هر دو ماضی است، در گزینهٔ «۲» فعل «ابحث» و «قُل» هر دو امر هستند، و در گزینهٔ «۴»، فعل «یتراکم» و «ینزل» هر دو مضارع هستند.

امّا در گزینهٔ «۳»، فعل «انظُر» فعل امر است، ولی فعل دوّم، یعنی «أوجدَ»، ماضی است.

(قواعد، صفحهٔ ۷)

تاریخ اسلام (۱)

۱۰۱- گزینهٔ «۴» *(علیرضا آزادی‌زاده)*

واژهٔ تاریخ دارای سه معنی است:

۱- تعیین روز و ماه و سال یا همان تقویم سالانه

مثال: روز دوشنبهٔ هفتهٔ گذشته داشتم کتابی در مورد تاریخ صدر اسلام می‌خواندم.

۲- علم و روش علمی که به وسیلهٔ آن رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک، مطالعه و تحلیل می‌شوند.

مثال: تاریخ را باید به شیوهٔ علمی و روشمند خواند.

مثال: معلم، تاریخ روابط علمی و فرهنگی مسلمانان و اروپاییان را در جنگ‌های صلیبی تدریس می‌کرد.

۳- حوادث یا رویدادهای از سرگذرانده شده توسط فرد یا جامعه

مثال: در نبرد حرّان،کراسوس سردار رومی‌ها توسط ایرانیان به رهبری سورنا کشته شد.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، مشابه فعالیت، صفحهٔ ۱۰)

۱۰۲- گزینهٔ «۳» *(علیرضا آزادی‌زاده)*

تشریح موارد نادرست:

ب) زمانی که افراد عادی جامعهٔ انسانی، از لحاظ روحی علاقه‌مندند تا خود را در تاریخ پایدار سازند، به یقین، امیران و حاکمان و حکام علاقهٔ بیشتری برای پایندگی خویش در تاریخ دارند. افزون بر این، آن‌ها برای حکومت کردن، خود را نیازمند تجارب دیگران می‌دانند.

د) امیران و حاکمان و حکام، علاوه بر مطالعهٔ تاریخ گذشته، در پی نگارش تاریخ دورهٔ حاکمیت خویش نیز هستند.

نکته: دانش انساب را می‌توان از عوامل مؤثر در توجه دادن مسلمانان به تاریخ برشمرد. علم انساب یا تبارشناسی به منزلهٔ شکلی از بیان تاریخی به صورت روایات شفاهی در میان عرب جاهلی بوده است.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

۱۰۳- گزینهٔ «۴» *(علیرضا آزادی‌زاده)*

منابع مطالعاتی تاریخ اسلام به پنج دسته تقسیم می‌شوند:

۱- منابع شفاهی، ۲- منابع مکتوب، ۳- ابزارها و وسایل دست‌ساختهٔ انسان، ۴-محوطه‌ها و بناهای تاریخی، ۵- دانش‌های کمکی

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: اسناد، مدارک، قراردادها و صلح‌نامه‌ها جزو منابع مکتوب به شمار می‌روند.

گزینهٔ «۲»: کاخ‌ها، مساجد، معماری شهرها جزو محوطه‌ها و بناهای تاریخی به شمار می‌روند.

گزینهٔ «۳»: روایات، احادیث و اشعار که سینه‌به‌سینه نقل شده‌اند، در منابع شفاهی مطالعهٔ تاریخ قرار می‌گیرند.

گزینهٔ «۴»: مهم‌ترین کتاب‌های تاریخ مسلمانان در قالب‌های سیره‌نگاری، تک‌نگاری، تاریخ‌نویسی عمومی و تقویمی، تاریخ‌نگاری براساس نسب‌شناسی، سبک خبری و پیوسته، تاریخ‌های محلی و تاریخ‌نگاری فرهنگی- اجتماعی است.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۰۴- گزینهٔ «۲» *(مهدی یوسف‌زاده)*

بررسی عبارات نادرست:

الف) این مورد به یکی دیگر از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ یعنی بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده اشاره دارد.

د) مردمانی که برای نسل‌های متوالی سرگذشت مشترکی داشته و سالیان طولانی در شادی‌ها، تلخ‌کامی‌ها، موفقیت‌ها و شکست‌های هم شریک بوده‌اند، به طور طبیعی به سرزمین و گذشتهٔ خود علاقه و دلبستگی دارند.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۰۵- گزینهٔ «۱» *(مهدی یوسف‌زاده)*

الف) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملّی: شناخت گذشته و بررسی زندگی مردم در زمان‌ها و مکان‌های دیگر به ما کمک می‌کند که درک درستی از هویت و کیستیِ خود پیدا کنیم و بدانیم چگونه به جایگاهی که هم‌اکنون هستیم، رسیده‌ایم.

ب) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده: دامنهٔ شناخت و آگاهی تاریخی فقط به گذشته محدود نمی‌شود، بلکه به درک زمان حال و ترسیم مسیر

آینده نیز کمک می‌کند؛ زیرا رویدادهای تاریخی اگرچه در زمـان معینـی در گذشته به وقوع پیوسته‌اند، اما آثار و پیامدهای این رویدادها گذشته، حال و آینده را به یکدیگر پیوند می‌دهد؛ برای مثال نتایج و تأثیرات برخی حـوادث عظیم تاریخ اسلام مانند بعثت پیامبر، جنگ‌های صـدر اسـلام، جنـگ‌هـای صلیبی و... فقط به زمان وقوع این حوادث محدود نبوده، بلکه دوران پـس از آن حوادث را نیز به طرز چشمگیری متأثر کرده است.

ج) شناخت احکام شرعی، چگونگی و مراحل وجوب و مشروعیت آنها، یکـی از موارد اهمیت و ارزش مطالعهٔ تاریخ اسلام است.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

۱۰۶- گزینهٔ «۳» *(فاطمه عزیزی)*

زرتشت، جهان آفرینش را متشکل از دو اصل خیر و شر می‌دید و انسان‌ها را به پیروی از سه اصل اخلاقیِ پندارِ نیک، گفتارِ نیک و کردارِ نیک فرا می‌خواند.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های آیـین زرتشـتی بـه ویـژه در عصـر ساسانیان آداب و رسوم و دستورهای بسیار سخت و طاقت‌فرسای دینی بـود که در نتیجهٔ دخل و تصرفات روحانیون زرتشتی پدید آمده بود.

گزینـهٔ «۲»: زرتشـت بـا هـدف متحـد کـردن اقـوام آریـایی و مقابلـه بـا چندگانه‌پرستی و خرافات ظهور کرده بود. هدف او، ترویج پرستش اهورامزدا (پروردگار قادر و یکتا) بود.

گزینهٔ «۴»: در دورهٔ سلوکی و اشکانی پرستش بعضی رَبُّ‌النّوع‌های یونانی به مذهب زرتشت راه یافت.

(جهان باستان در آستانهٔ بعثت، مشابه پرسش نمونهٔ ۳، صفحهٔ ۲۰)

۱۰۷- گزینهٔ «۲» *(فاطمه عزیزی)*

واژهٔ ایران از واژهٔ آریایی گرفته شده و بـه معنـی سـرزمین مردمـان نجیـب، شریف و آزاده است.

(جهان باستان در آستانهٔ بعثت، صفحهٔ ۱۸)

۱۰۸- گزینهٔ «۱» *(فاطمه عزیزی)*

تشریح موارد:

الف) در جامعهٔ ساسانی، مقامـات حکومـت در دسـت هفـت خـانواده بـود و مالکیت تقریباً در انحصار این هفت خانواده قرار داشت.

ب) روم غربی در سال ۴۷۶ میلادی به وسیلهٔ اقوام وحشی بربر نابود شد.

ج) شاهان ساسانی معمولاً خود را شخصیتی ربّانی (یَغ) معرفی می‌کردند.

د) گروه بردگان از ستم مضاعفی رنج می‌بردند؛ چراکه آنـان گـاه بـه عنـوان وسیله‌ای برای تفریح ثروتمندان و اشراف رومی تبدیل شده و ناچار بودند در میادین مسابقه، با یکدیگر یا با حیوانات وحشـی تـا سـرحدّ مـرگ بجنگنـد! (گلادیاتورها)

(جهان باستان در آستانهٔ بعثت، صفحه‌های ۱۸، ۱۹، ۲۱ و ۲۳)

۱۰۹- گزینهٔ «۴» *(فاطمه عزیزی)*

در سدهٔ ششم میلادی، فردی به نام ذونَواس، پادشاه حمیریان در یمن شد و پس از گرایش به یهودیت، به آزار و شکنجهٔ مسیحیان اقدام کرد. به دسـتور وی، گودال‌هایی از آتش فراهم شد و مسیحیانی که حاضر به ترک آیین خود نبودند، به درون آتش انداخته می‌شدند. در قرآن کریم در سورهٔ بروج، آیـات ۴ به بعد با عنوان «اصحاب الاخدود» به این واقعه اشاره شده است.

(جهان باستان در آستانهٔ بعثت، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۱۱۰- گزینهٔ «۳» *(فاطمه عزیزی)*

تعالیم مسیحیت با نفی ستم و نیز دعوت به عدالت و پرهیزکاری همراه بوده است.

توجه شود که حضرت مسیح (ع)، پیامبری الهی است؛ بنابراین برای مقابله با شرک و خرافات مبعوث شده بودند.

(جهان باستان در آستانهٔ بعثت، مشابه پرسش نمونهٔ ۵، صفحهٔ ۲۳)

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفترچهٔ پاسخ

عمومی دهم

(رشتهٔ انسانی)

۱ آبان ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شمارهٔ سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۲۱۰-۲۰۱	۱۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۲۲۰-۲۱۱	۱۰
زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۲۳۰-۲۲۱	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	ـــــ	۳۰

طراحان

فارسی (۱)	حسن افتاده- حسین پرهیزگار- سعید جعفری- ریحانه سادات طباطبایی- ابوالفضل عباس‌زاده- حمیدرضا کرمی- محسن فدایی
دین و زندگی (۱)	فردین سماقی- یاسین ساعدی- مرتضی محسنی‌کبیر- میثم هاشمی
زبان انگلیسی (۱)	محمد حسینی‌مهر- مانی صفایی- بیتا قربان‌پور

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	ریحانه سادات طباطبائی	الهام محمدی	نازنین‌فاطمه حاجیلوصفازاده	الناز معتمدی- محسن جمشیدی- مهدی یعقوبیان
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	محمدفرحان فخاریان	محمدرضا صادقی‌مقدم	محمدصدرا پنجه‌پور- محمدحسن سعیدی
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	ـــــ	ـــــ
زبان انگلیسی (۱)	بیتا قربان‌پور	طاها اصغریان- صدف مبصّر	ـــــ	سپهر اشتیاقی- علیرضا رمضان‌زاده

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۶۴۳-۰۲۱

فارسی (۱)

۲۰۱- گزینهٔ «۴» *(ریحانه‌سادات طباطبایی)*

عبارات «الف» و «ت» نادرست هستند:

الف) جمع کلمهٔ «مکیدت»، «مکاید» است.

ت) عبارت «زین نمط» به معنای «بدین ترتیب» است.

(لغت، ترکیبی)

۲۰۲- گزینهٔ «۱» *(سعید جعفری)*

موارد نادرست:

الف) خورده‌های ← خرده‌های

پ) مستقنی ← مستغنی

ث) مُهالی ← مُحالی

(املا، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۷)

۲۰۳- گزینهٔ «۲» *(ابوالفضل عباس‌زاده)*

املای درست کلمات به‌ترتیب «حیلت»، «حازم» و «صواب» است.

(املا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۲۰۴- گزینهٔ «۴» *(حسن اختاره- تبریز)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: نوع حذف فعل در عبارات «الف و د» لفظی و یکسان است.

گزینهٔ «۲»: نقش دستوری واژهٔ مشخص‌شده در عبارت «ب و ج» مفعول بوده ولی در عبارت «هـ» حذف فعل به قرینهٔ معنایی (معنوی) وجود دارد.

* توجه شود که با وجود «منادا» حذف فعل به قرینهٔ معنایی (معنوی) وجود دارد. ای پسر [با تو هستم]

گزینهٔ «۳»: نقش دستوری واژهٔ مشخص‌شده در عبارت «هـ» «مضاف‌الیه» است. «آن» چون کلمه‌ای پس از آن قرار گرفته صفت نیست.

(دستور زبان فارسی، صفحهٔ ۱۸ کتاب درسی)

۲۰۵- گزینهٔ «۲» *(سعید جعفری)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

مرتب شدهٔ اجزای جمله مطابق زبان فارسی:

گزینهٔ «۱»: زهی کام و زبانم ز تو گویا/ تو هم آشکارا هم نهانمی

گزینهٔ «۳»: گفت: من درین معرکه یکتایم/ من تاج سرگلبن و صحرایم

گزینهٔ «۴»: که در بن این پردهٔ نیلوفری است که با چو منی همسری کند؟

(دستور زبان فارسی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴)

۲۰۶- گزینهٔ «۱» *(حسن اختاره- تبریز)*

منظور از «همسری کردن» در عبارت گزینهٔ «۱»، «برابری و رقابت کردن» است.

(ترکیبی، ترکیبی)

۲۰۷- گزینهٔ «۱» *(حمیدرضا کرمی)*

الف: تیزپا بودن چشمه: جان‌بخشی دارد.

ب: پرده از رخسار برداشتن کنایه از آشکار شدن

ج: «کفی» مجاز از «مقدار اندک»

د: «شیرین سخنی» حس‌آمیزی دارد.

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴)

۲۰۸- گزینهٔ «۳» *(محسن فرایی- شیراز)*

بنا و عمله‌ها که عامل جدایی و دیوار که فاصله و جدایی ایجاد کرده است موجب «خشم و نفرت» شخصیت داستان شده است.

(مفهوم، صفحهٔ ۲۳)

۲۰۹- گزینهٔ «۴» *(حسین پرهیزگار- سبزوار)*

چون دیوار قبلی را باد خراب کرده بوده، و پس حمله‌ور شدن به دیوار نوساز آجری باید مربوط به «باد» باشد و چون قهرمان داستان خواهانِ خرابی دیوارِ نوساز است از این عمل باد (که توی درخت‌ها نشسته و برای خودش آواز می‌خواند) شاکی و ناراضی است.

(مفهوم، صفحهٔ ۲۵)

۲۱۰- گزینهٔ «۱» *(سعید جعفری)*

مفهوم عبارت گزینهٔ «۱»: تهدیدآمیز نگریستن

(مفهوم، ترکیبی)

دین و زندگی (۱)

۲۱۱- گزینهٔ «۲» *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

خداوند در آیهٔ ۱۹۰سورهٔ آل عمران می‌فرماید: «إِنَّ فِی خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اخْتِلَافِ اللَّیْلِ وَ النَّهَارِ لَآیَاتٍ لِأُولِی الْأَلْبَابِ: در آفرینش آسمان‌ها و زمین و در آمد و شد شب و روز، نشانه‌هایی برای خردمندان است» که همان «أولی ألالباب» به آن اشاره دارد..

(هدف زندگی، صفحهٔ ۲)

۲۱۲- گزینهٔ «۱» *(یاسین ساعدی)*

حق‌بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به‌معنای هدف‌داربودن خلقت آنهاست.
اختلاف در هدف‌ها، ریشه در نوع نگاه و اندیشهٔ انسان‌ها دارد.

(هدف زندگی، صفحه‌های ۳ و ۵)

۲۱۳- گزینهٔ «۲» *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد؛ گرچه ما نتوانیم به هدف خلقت هر کدام از آن‌ها پی‌ببریم؛ زیرا خالق حکیم و قدرتمند این جهان، منزّه از بیهوده‌کاری است و براساس حق عمل می‌کند نه باطل، از این رو می‌فرماید: «و ما خَلَقنا السَّماواتِ والأرضَ وَ ما بَینَهُما لاعِبینَ ما خَلَقناهُما إلّا بِالحَق: و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم.»

(هدف زندگی، صفحهٔ ۳)

۲۱۴- گزینهٔ «۳» *(یاسین ساعدی)*

تشریح گزینهٔ نادرست:

تلاش برای رسیدن به نعمت‌های دنیا نه تنها بد نیست؛ بلکه ضروری و خوب است. فقط باید توجه کنیم که برای رسیدن به نعمت‌های دنیا از انجام فرمان‌های خدا غافل نشویم که در آن صورت، خوبی‌ها و زیبایی‌های ابدی را از دست خواهیم داد و گرفتار رنج‌های بی‌پایان خواهیم شد.

(هدف زندگی، صفحه‌های ۴، ۷ و ۸)

۲۱۵- گزینهٔ «۲» *(مرتضی محسنی‌کبیر)*

افراد زیرک که همان مؤمنان هستند، با انتخاب خدا به‌عنوان مقصود اصلی زندگی خود، در عین حال که جان و دل به خدا سپرده‌اند و او را می‌طلبند، از نعمت‌های مادی و خوبی‌های دنیا، آن‌طور که خدا اجازه داده است، بهره می‌برند و دیگران را هم بهره‌مند می‌سازند. در نتیجه، هم دنیای سرافراز و عزّتمندی دارند و هم آخرت شادی‌بخشی در انتظار آنان است.

در آیهٔ ۱۳۴ سورهٔ نساء در این باره می‌خوانیم: «من کان یرید ثواب الدّنیا فعندالله ثواب الدّنیا و الآخرة: هرکس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.»

(هدف زندگی، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۲۱۶- گزینهٔ «۴» *(فردین سماقی)*

ـ خودشناسی، سودمندترین دانش‌ها شمرده می‌شود.

ـ اولین گام برای حرکت انسان در مسیر تقرّب و نزدیکی به خداوند متعال، شناخت انسان است.

(قدرت پرواز، صفحهٔ ۱۴)

۲۱۷- گزینهٔ «۱» *(میثم هاشمی)*

مصراع «دوست نزدیک‌تر از من به من است»، اشاره به مفهوم خداجویی فطری و فطرت خداآشنای انسان دارد که با حدیث امیرمؤمنان علی (ع) که می‌فرماید: «هیچ چیزی را مشاهده نکردم، مگر اینکه خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم»، دارای قرابت مفهومی است.

(قدرت پرواز، صفحهٔ ۱۵)

۲۱۸- گزینهٔ «۳» *(میثم هاشمی)*

تشریح گزینهٔ نادرست:

نام نفس امّاره را حضرت یوسف، آنگاه که در مقابل پادشاه مصر قرار گرفت و در آن لحظاتی که همه دانستند وی انسان پاکدامن بوده است، به‌کار برد. سایر موارد کاملاً صحیح هستند.

(قدرت پرواز، صفحهٔ ۱۹)

۲۱۹- گزینهٔ «۲» *(فردین سماقی)*

امتیاز انسان به بُعد روحی و انسانی وی مانند فهم عدالت، شجاعت و آزادگی معرفی می‌شود و عقل، ابزار رسیدن به این خوبی‌هاست. از سوی دیگر، نفس لوّامه (همان نفس سرزنش‌گر) در قرآن به‌عنوان یک نیروی درونی مطرح شده که انسان را پس از خطا ملامت می‌کند.

با توجه به جملهٔ «همین عقل است که با دوراندیشی، ما را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند»، درمی‌یابیم که نفس لوّامه، کارکردی عقلانی و مرتبط با همان امتیاز انسانی دارد، نه غریزهٔ حیوانی (رد گزینهٔ «۱»)، نه فقط برای گناهکاران (رد گزینهٔ «۳») و نه صرفاً مربوط به تغذیه (رد گزینهٔ «۴»).

(قدرت پرواز، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۲۲۰- گزینهٔ «۲» *(یاسین ساعدی)*

پروردگار، به ما نیرویی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و مسیر درست زندگی را از راه‌های غلط تشخیص دهیم. حقایق را دریابیم و از جهل و نادانی دور شویم. این سرمایه، همان سرمایهٔ عقل و تفکر در انسان است.

نکته: انتخاب و برگزیدن راه رستگاری و درست، مربوط به سرمایهٔ اختیار و اراده است.

(قدرت پرواز، صفحهٔ ۱۴)

زبان انگلیسی (۱)

۲۲۱- گزینهٔ «۳» *(محمد حسینی‌مهر)*

نکتهٔ مهم درسی:

با توجه به وجود «وجه امری»، که معمولاً با «علامت تعجب» همراه می‌شود و همچنین مفهوم جمله، نیاز به زمان «آیندهٔ ساده» داریم (رد گزینهٔ «۴»). در همراهی با "will" نیاز به شکل سادهٔ فعل داریم (رد گزینهٔ «۱»). از نظر معنا و مفهوم، استفاده کردن از زمان «حال استمراری» برای سؤال مذکور نادرست است (رد گزینهٔ «۲»)

(گرامر، صفحهٔ ۲۹)

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۲۲۲- گزینهٔ «۱» *(محمد حسینی‌مهر)*

نکتهٔ مهم درسی:

برای بیان مفهوم «تصمیم‌گیری در لحظه بدون برنامه‌ریزی و فکر قبلی»، از زمان «آیندهٔ ساده» و فعل کمکی "Will" استفاده می‌کنیم (رد سایر گزینه‌ها).

(گرامر، صفحهٔ ۲۴)

۲۲۳- گزینهٔ «۴» *(محمد حسینی‌مهر)*

نکتهٔ مهم درسی:

به علت این‌که صورت سؤال خواهان پرسش دربارهٔ «مکان» است، نیاز به عبارتی داریم که «مکان» را مورد پرسش قرار داده است که تنها در گزینهٔ «۴» مشاهده می‌شود (رد سایر گزینه‌ها). از "When" برای پرسش «زمان»، از "Why" برای پرسش «علت»، و از "How" برای پرسش «چگونگی» استفاده می‌شود.

(گرامر، صفحهٔ ۲۷)

۲۲۴- گزینهٔ «۴» *(مانی صفایی)*

ترجمهٔ جمله: «کلاس بسیار خسته‌کننده بود و بسیاری از دانش‌آموزان خسته به‌نظر می‌رسیدند.»

۱) کافی ۲) وحشی

۳) امیدوار ۴) خسته‌کننده

(واژگان، صفحهٔ ۲۹)

۲۲۵- گزینهٔ «۱» *(مانی صفایی)*

ترجمهٔ جمله: «مردم نباید جنگل‌ها را نابود کنند زیرا حیوانات زیادی در آنجا زندگی می‌کنند.»

۱) نابود کردن ۲) شکار کردن

۳) افزایش دادن ۴) امید داشتن

(واژگان، صفحهٔ ۲۰)

۲۲۶- گزینهٔ «۳» *(مانی صفایی)*

ترجمهٔ جمله: «آتش‌نشان‌ها به سرعت آمدند و آتش را در آشپزخانه خاموش کردند پیش از آن‌که بزرگ‌تر شود.»

۱) مراقبت کردن ۲) قطع کردن

۳) خاموش کردن ۴) منقرض شدن

(واژگان، صفحهٔ ۱۷)

ترجمهٔ متن درک مطلب:

امروزه افراد زیادی از طبیعت مراقبت می‌کنند. آن‌ها بیشتر به طبیعت در دنیای ما توجه می‌کنند، زیرا می‌دانند که طبیعت برای زندگی ما مهم است. مردم تلاش می‌کنند از گیاهان، حیوانات، جنگل‌ها و آب پاک محافظت کنند. امیدواریم در آینده هیچ گیاه و حیوانی را از دست ندهیم و غذای کافی داشته باشیم. گیاهان به ما غذا می‌دهند و به سالم ماندن دنیای ما کمک می‌کنند. حیوانات نیز جایگاه مهمی در طبیعت دارند. اگر انسان‌ها به حیوانات اهمیت دهند، آن‌ها زیستگاه‌های طبیعی خود را از دست نخواهند داد و عمر طولانی‌تری خواهند داشت. مردم می‌توانند با محافظت از جنگل‌ها و تمیز نگه داشتن محیط زیست به آن‌ها کمک کنند. ما نباید زباله روی زمین بریزیم یا آب را هدر بدهیم. همچنین می‌توانیم درختان بیشتری بکاریم و از مکان‌هایی که حیوانات در آن‌ها زندگی می‌کنند مراقبت کنیم. به این ترتیب، می‌توانیم از دنیای خود محافظت کنیم، به گیاهان و حیوانات کمک کنیم، غذای کافی داشته باشیم و در آینده زندگی شاد و سالمی داشته باشیم.

۲۲۷- گزینهٔ «۱» *(بیتا قربان‌پور)*

ترجمهٔ سوال: «به‌طور کلی، متن در چه مورد است؟»

«این که چطور افراد می‌توانند از طبیعت مراقبت کنند.»

(درک مطلب)

۲۲۸- گزینهٔ «۱» *(بیتا قربان‌پور)*

ترجمهٔ سوال: «چرا انسان‌ها در تلاشند تا از طبیعت مراقبت کنند؟»

«زیرا طبیعت برای زندگی ما مهم است.»

(درک مطلب)

۲۲۹- گزینهٔ «۱» *(بیتا قربان‌پور)*

ترجمهٔ سوال: «واژهٔ "protect" در این متن چه معنایی دارد؟»

«امن نگه داشتن چیزی»

(درک مطلب)

۲۳۰- گزینهٔ «۲» *(بیتا قربان‌پور)*

ترجمهٔ سوال: «ضمیر "they" که زیر آن خط کشیده شده است اشاره به کدام گزینه دارد؟»

«حیوانات»

(درک مطلب)

ثرنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت